

نمایند - دادگاه عالیه انتظامی قضات باین درخواست خارج از نوبت رسیدگی نموده و رای خوانده داد.

ماده ۱۱- تعیین تعریف حق الوکاله و کلای دادگستری با پیشنهاد کانون و تصویب وزیر دادگستری خواهد بود

ماده ۱۲ - مبادرت یزدهن به کیل داد گسترد چرخین انجام وظیفه و با بسب آن چون مخصوص و من تک از یازدهم و نهم ماهیس ناد بیه معکون خواهد گردید.

ماده ۱۳ - ردموازد بکه و وزیر دادگستری در امور مربوط و ظال甫 یکاى از افراد هیئت مدیره کانون و کلاه بر طبق مقررات این قانون تخلفی مشاهده نمود می تواند رسیدگی امر را بدادستان دیوان عالی کشور ارجاع نماید و دادستان کل به روسیله ای که مقاضی بداند تحقیقات نموده و چنانچه تخلف را معترض دانست بر وندورا با مظنو درید کی بدادگاه مالی انتظامی قضات دادگستری احال خواهد نمود . مجازات این قبیل مخالفین ضمن آین نامه ای که ناموافقت نظر کانون و کلاه و وزیر دادگستری تنظیم می گردد تین خواهد شد .

ماده ۴-۱- کانون و کلاء از تاریخ تصویب این لایحه قانونی آین نامهای مر بوطه باجزای مقررات این لایحه را از قبیل ترتیب انتخابات کانون و طرز رسیدگی بختلافات و نوع تخلفات و کلاء و درجه بندی آنان و ترتیمات و کارآموزی و کمیسیونها و تبیین بر روانه حوزه و کلاء را تنظیم نموده وس اذتصویب وزارت دادگستری بمقام این راه بیکذا در

ماده ۱۵- انتخاب هیئت مدیره کانون و کلاه هر دو سال یک مرتبه و در ترم دوم دیماه بهلول خواهد آمد.

ماده ۱۶- کلیه مواد و مقررات قانون و کات مصوب هن ماه ۱۳۱۵ و قسمت مر بوط بوکلاع دادگستری از ماده ۱۳۷ آنین دادرسی مدنی و سایر قوانین و مقررات راجع بوکالت که با مواد این لایحه قانونی مغایرت داشته باشد منسوخ است.

تبیین و انتخاب دیپس دادگاه عالی انتظامی با وزیر دادگستری است مشروط با نکوده به او کمتر از هشتاد و پانز هزار داشته باشد».

ماده ۲ - وزارت دادگستری مامور اجرای این لایحه قانونی است.

برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب ۲۰ مردادماه ۳۱ استخدام قضات مشتمل بر ۶ ماده تصویب می شود.

بناریخ ۱۳ آذرماه ۳۱

نخست وزیر دکتر محمد مصدق

۳۱ر۹۱۹

شماره ۲۶۹۱۲

۵۶ - لایحه قانونی راجع به تشکیل اداره دعاوی وزارت دارالی

تاریخ انتشار در روزنامه رسی ۲۲ آذر

ماده ۱ - برای تعقیب و دفاع از کلیه دعاوی بوله وعله وزارت دارالی و ادارات و بنکاهای وابسته آن وزارت تواند که در محاکم عمومی طرح و نیز کلیه دعاوی که بعداً بر له وعله وزارت دارالی در محاکم از طرف اشخاص طرح و با طرح آن از طرف وزارت دارالی لازم شغفیں داده شود اداره بنام اداره دعاوی تشکیل می شود.

ماده ۲ - از تاریخ تشکیل این اداره دفع و تعقیب کلیه دعاوی مشروطه در ماده اول از وظایف اداره مربوط خواهد بود.

ماده ۳ - اداره دعاوی تشکیل می شود از یک رئیس و بقدر لزوم نماینده قضائی.

ماده ۴ - رئیس و نماینده گران قضائی اداره دعاوی و کلیه وابسته وزارت دارالی در دادگاهها میباشدند و دادگاهها آنان را باین صورت خواهند بذریغت.

تبصره - در دعاوی که اداره دعاوی محتکم است می شود حق مطالبه خواست از محکوم علیه را برطبق آئین نامه قانون و کالت دارد.

ماده ۵ - ارتیت تشکیل شانه دعاوی وظرف کار و شرابط انتخاب رئیس و نماینده گران قضائی آن اداره بر طبق آئین نامه خواهد بود که به تصویب وزیر دارالی مرسد.

ماده ۶ - وزارت دارالی و وزارت دادگستری که این اداره مامور اجرای این لایحه قانونی است.

برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب ۲۰ مردادماه ۳۱ لایحه قانونی دامج بتشکیل اداره دعاوی وزارت دارالی مشتمل بر ۶ ماده و یک تبصره تصویب می شود.

نخست وزیر دکتر محمد مصدق

۳۱ر۹۱۹

شماره ۲۶۹۰۸

۵۷ - لایحه قانونی مربوط باصلاح قانون استخدام قضات

تاریخ انتشار در روزنامه رسی ۲۲ آذر

ماده ۱ - حقوق بازنشستگی کرمه اداره انتظامی ۴۰ استفاده ماده ۲ لایحه قانونی اصلاح

قانون استخدام قضات مصوب ۳۱ مرداد ۱۴۲۹ و ماده ۴ لایحه قانونی مصوب ۳۱ مرداد ۱۴۲۶ بازنشسته شده
یا می شوند مساویت بایک سی ام آخرين حقوق و کمل دریافتی آنها ضرب درسنوات خدمت بشرط
آنکه اذ آخرين حقوق و کمل دریافتی آنها نباور نگنند .
ماده ۲ - وزارت دادگستری و وزارت دارایی مامو: اجرای این لایحه قانونی میباشد .
برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب ۲۰ مردادمه ۳۱ لایحه قانونی مربوط به اصلاح
قانون استخدام قضات مشتمل بر ۲ ماده تصویب می شود .
نهضت وزیر دکتر محمد مصدق

۳۱ آذر ۱۴۲۹

شماره ۲۶۹۱۰

۵۸ - لایحه قانونی متمم لایحه قانونی حذف محاکم اختصاصی

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۲۲ آذر ۱۴۲۹

ماده ۱ - پیغامه ماده ۶ لایحه قانونی حذف محاکم اختصاصی شاهد ۱۳۱۴۴ مصوب
۳۱ مرداد ۱۴۲۹ بعد از کلمه قانونی جمله (یا بعلت کثرت و تراکم کار) اضافه می شود .
ماده ۲ - وزارت دادگستری مامور اجرای این لایحه قانونی است .
برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب ۲۰ مرداد ۳۱ لایحه قانونی متمم لایحه قانونی
حذف محاکم اختصاصی مشتمل بر ۲ ماده تصویب میشود .
نهضت وزیر دکتر محمد مصدق

۳۱ آذر ۱۴۲۹

۳۱ مرداد ۱۴۲۹

شماره ۲۶۹۱۸

۵۹ - لایحه قانونی معاافیت صندوق های روستائی و شرکت های تعاونی از حق الثبت و عوارض تمبر سهام و مالیات بردرآمد

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۲۳ آذر ۱۴۲۹

ماده ۱ - صندوق های روستائی و شرکت های تعاونی تواید و مصرف و اعتراف که از طرف
یا بهداشت دستگاه های دولتی تأمین میشود ندر صورتی که بعده بق آن دستگاهها دستورات و مقررات
مر بوط بصدوق های روستائی و شرکت های تعاونی را که بتصویب هیئت و وزیر ان خواهد رسید دعایت
نمایند با تصویب هیئت وزیران از برداخت حق الثبت و عوارض تمبر سهام در مدت ۵ سال اول از
برداخت مالیات بردرآمد معااف حواهند بود .
ماده ۲ - وزارت دارایی و وزارت دادگستری مامور اجرای این لایحه قانونی میباشد .
برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب ۲۰ مردادمه ۳۱ لایحه قانونی معاافیت صندوق های

کانون و کلاس

روستانی و شرکت‌های تعاونی از حق ثبت دارند مگر تمثیل سهام و مالیات برداشته که مشتمل بر ۶ ماده است تصویب می‌شود.

تاریخ ۱۹ آذر ۳۱

نخست وزیر دکتر محمد مصدق

شماره ۲۶۹۹۶

۳۱۹۶۰۲۲

۶۰ - لایحه قانونی هر بوط باستفاده از لباس متعدد الشکل نظامی

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۲۶ آذر ۳۱

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این لایحه قانونی هیچ یک از افسران بازنشسته پیش در موارد رسمی نظامی که دعوت می‌شوند حق استفاده از لباس متعدد الشکل نظامی را مدارانه و متناسبین بعیسی‌زاده از ۲۰ تا ۲ سال در دادگاه صلاحیت‌دار نظامی معمکن خواهند شد.

ماده ۲ - وزارت دفاع ملی - کشور و دادگستری مامور اجرای این لایحه قانونی می‌باشد

بر طبق قانون اعطای اختیارات مصوب ۲۰ مرداد ۳۱ لایحه قانونی هر بوط با استفاده از لباس متعدد الشکل نظامی که مشتمل بر دو ماده است تصویب می‌شود.

تاریخ ۲۳ روز ۳۱

۳۱۹۶۰۲۳

شماره ۲۶۹۹۴ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۶۱ - لایحه قانونی اصلاح ماده ۴ آین نامه کملک خرج بکارمندان دولت

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۲۶ آذر ۳۱

ماده ۱ - از تاریخ اول آذر ۳۱ تسمیت آخر ماده (۴) آین نامه اجرای قانون کملک بکارمندان دولت مودخ آبان ۱۳۲۲ مصوب کیمیون بودجه موضوع فوق الماده ترمیم کسانی که کارمندان ذیر دست با حقوقی بالاتر دارند ملغی است و دادنامه‌ها و احکامی که برای فوق الماده مزبور قبل از این تاریخ از دیوان عالی کشور صادر شده قابل اجرا خواهد بود

ماده ۲ - وزارت دارالی مامور اجرای این لایحه قانونی است.

بر طبق قانون اعطای اختیارات مصوب ۲۰ مرداد ۳۱ لایحه قانونی اصلاح ماده ۴ آین نامه کملک خرج بکارمندان دولت مشتمل بر ۲ ماده تصویب می‌شود

تاریخ ۲۳ روز ۳۱

نخست وزیر دکتر محمد مصدق

۳۱-۹-۲۷

شماره ۳۰۶۹۴۰

۶۳

تاریخ انتشار درروزنامه رسمی ۲ دیماه ۳۱

وزارتداران

فرمان همایونی دادجع بقانون اجازه برداخت یک-دوازدهم حقوق و هزینه کل کشور
بایت آباناه ۱۳۲۱ و قانون مربور که در مجلس پنجمین ۱۳۳۱ روز ۲۰ تصویب مجلس شورای
ملی رسیده است ذیلا لایحه میگردد.

باتائیدات خداوند متعال

۱-

پهلوی شاهنشاه ایران

محل صحنه مبارک ملوکا:

اظار باصل بست و هفتم هتم قانون اساسی مقرر میداریم.
ماهه اول - قانون اجازه برداخت یک-دوازدهم حقوق و هزینه کل کشور بایت آباناه
۱۳۳۱ که در مجلس پیشتر آذومنه یک هزار و سیصد و دویس ویک تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و
منظمه باین دستخط است بواقع اجرآگذاره شود.
ماهه دوم - هیئت دولت مامور اجرای اینقانون هستند.

بنابریخ بیست و دوم آذرماه ۱۳۳۱

قانون اجازه برداخت بکدوازدهم حقوق و هزینه کل کشور بایت آبان ۱۳۳۱
ماهه واحده - بوزارت دارالاعمال اجازه داده میشود حقوق و کل و مزایای کارمندان و
خدمتگزاران و مهندسین و مهندسین رژاز تغایرها و ادارات و نیکاهای دولتی و سارمه خارج
کشور را از بایت آباناه سی و یک بر طبق قانون اجازه برداخت تبرماه سی و یک مصوب دوازدهم
مردادماه سی و یک (باستثنای مقررات و مزایای آقایان سناتورهای سابق) از محل درآمد عمومی
کشور برداخت نماید.

ابن قانون که مشتمل بر ماده واحده است در چله پنجمین بیست و آذومنه یک هزار و
سیصد و دویس ویک تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده
نایب دیپیس مجلس شورای اسلامی احمد رضوی
اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است
نخست وزیر - دکتر صدق

۱۳۵۹ روز ۲۹

شماره ۳۰۳۸۶

۶۳ - لایحه قانونی تاسیس پلیس گمرک

تاریخ انتشار درروزنامه رسمی ۲ دیماه ۳۱

ماهه ۱) بنظور کشف و جاؤگیری از تجاویز و اجرای مقررات و قوانین اختصاصی گیرنده

قانون و کلا

باداره کل گمرک اجازه داده میشود عده را که لازم میدانند برای تشکیل قادر ثابت پلیس گمرک بطور داوطلب در حدود بودجه مصوب استفاده نمایند و همچنین عده را که لازم میدانند برای انجام کارهای مختلف بطور موقت و بدون رعایت تشریفات استخدامی مامور نموده حق الرحمه را که ملتفتی بهانه برداخت نمایند.

ماده ۲) بابه حقوق افراد پلیس داوطلب گمرک به مأخذ حقوق افراد داوطلب شهر بانی خواهد بود.

ماده ۳) مامورین قادر ثابت پلیس گمرک از احاظ اعماق و ظایف گمرکی جزو ضایعین دادگستری محسوب و دارای همان اختیارات و صلاحیتی خواهند بود که طبق مقررات آئین دادرسی کیفری و آئین نامه شاهی مربوط با آن مامورین پلیس و زاندادرم (ضایعین دادگستری) دارای بیانشدن و ضایعین نمکار مشمول ماده ۱۹ آئین دادرسی کیفری نبوده و دریاست عالیه آنها برای پلیس اداره کل گمرک میباشد.

ماده ۴) اداره کل گمرک مبتدا از برای تریت و اداره کردن مامورین ثابت پلیس گمرک باموافقت ادارات مربوطه از اسنار و درجه داران ادتش پاساژیر سازمانهای انتظامی بکار رفته بلوص گمرک مبتدا دستاویز بدینظر بق متنقل مشمول مقررات قانون استخدام و بازنشستگی که وارد خواهند بود.

ماده ۵) مامورین قادر ثابت پلیس گمرک تابع مقررات آئین نامه انطباعی ادش خواهند بود.

ماده ۶) سازمان پلیس گمرک و عجیب میزان منابع حقوق اداره مامورین و هزینه های بجز مانه بوجب آئین نامه که در اداره کل گمرک تهیه و بتضوییت هیئت دولت خواهد رسانید معین می گردد.

ماده ۷) قوانین و مقرراتی که پایان لایحه قانونی مغایرت داشته باشد ملغی است.

ماده ۸) وزارتین دارایی و فاعل ملی مامور اجرای این لایحه قانونی میباشد.

بر طبق قانون اعطای اختیارات مصوب بیست مردادماه سی و پیک لایحه قانونی تأسیس پلیس گمرک ایران مشتمل بر ۸ ماده تصویب میشود.
تاریخ ۲۹ آذر، ۱۳۹۰ نخست وزیر دکتر محمد صدقی

۳۱۵۹۵۲۹

شماره ۳۰۴۰۲
تاریخ اشاره در روزنامه رسمی ۲: بهمن ۱۳۹۰

۶۴ - لایحه قانونی رسیدگی بدعاوی خالصجات دولتی

ماده ۱ - تقویت و دفع اذکاییه دعاوی که برایه و بر عنده اداره کل خالصجات و ادارات و شعبات آن از این در شهروستانها و همچنین تکمه دعاوی مربوط بالمالک یا بهای باعوانه متعلق با آنها که رله و بر علیه دولت تاکثون طرح شده باشد از وظایف اداره دعاوی و ذارت دارای خواهد بود.

ماده ۲ - وزارتی دادگی و کشاورزی مامور اجرای این لایحه قانونی میباشد.
برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب بیستم مردادماه سی و يك لایحه تأثیری رسید که
بهماقی خالصهات دولتی مشتمل بر دادگاه تصویب میشود .
نخست وزیر دکتر محمد مصدق
تاریخ ۲۹ آذرماه سی و يك

۳۱-۹-۲۷

شماره ۳۰۳۶۲

۶۵ - لایحه قانونی اصلاح قسمتی از مواد اساسنامه شرکت ملی نفت ایران
تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۲۴ دیماه سی و يك
ماده ۱ - مواد ۱۶۰ و ۸۵۶ و ۹۶۰ و ۲۲۶ و ۳۷۵ و ۵۶۰ و ۵۹۶ اساسنامه شرکت ملی نفت ایران
بشرح ذیل اصلاح می شود :

« ماده ۱ - نظر قانون مصوب ۹ از دی بهشت ۱۳۳۰ شرکت ملی نفت
ایران برای اکتشاف و استخراج و بوره بردازی از قبیل تصفیه و حمل و نقل و صدور بخش نفت و منتفقات
آن و صنایع شیمیایی منشعب از نفت تأسیس میگردد و دادگای شخصیت حقوقی است و مدت عماقات
شرکت نامحدود است مرکز اصلی شرکت خرمشهر است و دو صورت انتظام شرکت می تواند مرکز
را در هر یکی از شهر های دیگر خودستان قرار دهد و همچنین با تصویب شورای عالی شعبی در داخله و
خارجیه تأسیس نماید ». »

« ماده ۲ - شرکت باید بارعايت مقتصیات و حفظ متفاوت کشود نسبت بتوسعه صنایع نفت
و صنایع وابسته آن و از داد آمد و بهمود مخصوصات کوشش نماید و از هر اقدامی که مانع حسن جریان
کارها باشد خودداری کند . »

« ماده ۳ - تسهیلات و معافیت های گمر کی -

الف - شرکت بدون تفصیل جواز مخصوص حق دارد از محل درآمد ارزی خود آنها
را از ماشین آلات - دستگاه های فنی - قطعات یابد - مواد شیمیائی - مصالح ساخته ای و امثال آنها
که منحصر برای عملیات خود در ایران لازم دارد و همچنین لوازم دستگاه ها و آلات و ادوات طبی
و جراحی و دارو که برای بیمارستانها و مطببهای خود ضروری بدانه بدون تشریفات و برداخت حقوقی
وعوارض گمر کی و هر نوع عوارض دیگر از خارج وارد نماید . »

ب - شرکت مجاز است بدون تفصیل جواز مخصوص آنچه را که منحصر برای مصرف
کارکنان خود لازم دارد از خارج کشود وارد نموده حقوق گرفتگی و مالیات و عوارض راطبی مقررات
کشور پردازد و بعداً بامنظور نمودن بهای خرید او و حقوق و عوارض دولتی و شهرداری و هزینه های
اداری و بازارگانی که با آنها همراه میگیرد بکارکنان خود بفرود شد . »

تبصره - شرکت موظف است برای تهیه وسائل صنعتی با مواد مصرفی خود با توجه
بر غویت و ارزش جمن و دعایت مصالح اقتصادی کشور نسبت بکالاهای مشابه داخلی حق
تقدیم قابل شود و وسائلی بر انگیزد که حتی الامکان مخصوصات و مصنوعات داخلی را
بعوضی بر سانده . »

«ماده ۹- حاصله رات اتفاقی از برداخت حقوق گمر کنی و هر نوع مالیات و عوارض بدولت و اداره های مختلف و شهرداریها مانع خواهد بود.

تبرصره - صادرات مواد نفتی که توسط خودش رکت صورت گیرد از کلیه شرایفات و تمهیدات ارزی مغاف خواهد بود فقط شرکت اظهارنامه های را که برای آمادگیری و اداری لازم است نهیه نموده و تسلیم گرفت محل خواهد کرد . در مواردی که صدور مواد نفتی مستقیماً توسط خود شرکت بعمل نیاید اجازه نکنی شرکت لازم خواهد بود و از رو تمهید ارزی و یا عدم آن از طرف شرکت در اجازه نامه صدوری که شرکت تعلیم خریدار می کند قید خواهد شد .

« ماده ۲۶ - مدیر اعمال پیشنهاد دولت و تصویب قوه مقننه و فرمان همايونی برای
مدت سه سال منصوب می شود .

سایر اعضا هیئت مدیره پیشنهاد مدبر عامل و تایید شورایعالی و تصویب هیئت دولت برای مدت سال انتخاب خواهد شد.

در فروردین ماه دومین و چهارمین سال اجراء این اساسنامه یک ثلث یا تردد بیکترین عدد بیک ثلث از مدیران بحکم قرعه خارج خواهند شد و جانشین آنان بطریق مذکور انتخاب خواهند شد و از آن پس بعد در انتخابی هر ۲ سال نسبت به مدیر یا مدیرانی که دوره ۲ ساله آنها سرسیده باشد تجدید انتخاب عمل خواهد آمد.

« ماده ۲۶ - رئیس هیئت مدیره و مدیر اقی که مدت خدمت آنها بخود مقصر باشند ممکنست مجدداً انتخاب گردند تا زمانی که مجددی انتخاب به محل نیامده مدیر عامل و مدیران سابق بخدمت خود ادامه می دهند . »

« ماده ۳۷ - قراردادهای مر بوط فروش مواد نفتی که مدت آن از ۵ سال تجاوز
نمکند بصویب هیئت مدیره خواهد رسید و قراردادهایی که مدت آن از ۵ سال تجاوز کرده و لی
زاید بر ده سال اباشد، موکول پیشنهاد هیئت مدیره بصویب شورای ایامی خواهد رسید و قرارداد
هایی که مدت آن زائد برده سال باشد موکون پیشنهاد هیئت مدیره و موافقت شورای ایامی و
تصویب قوه مقننه خواهد بود در هر حال برای فروش بیش از یک ثلت مخصوص سایه ایانه در صورتی
که این ثلت متجاوز از سه میلیون تن گردد و مدت آن زائد بر پنج سال باشد اجازه قوه مقننه
لازم خواهد بود.

استهلاک‌ها که بقایی‌زیر عمل خواهد شد:
الف - از سود خاص مبالغ مادل لاءل ده درصد بحساب ذخایر عمومی شرکت انتقال
داده می‌شود.

ب - پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شورای اسلامی مبلغی برای انتقال بحاب آینده از راه خواهد شد.

ج - شوراهايی نفت می توانند تاسی درصد از سودخالص را برای بسط صنایع نفت و
صنایع مشتمل از آن و خرید کشته، نقدهای اختصاصی دهد.

د... بقیه مملکتی بخواهند دولت است که طبق قانون مخصوص به معرفه ایران و آبادی کشود
و... این عدالت احتیاج دارد تا لایحه نویسندگان را در این سمت... »

» ماده ۵۹ -- هیچ‌بک از مدیران و کارکنان شرکت (اعم از کارمند و کارگر و غیر آن) نمی‌توانند هیچ‌گونه نشریه و روزنامه دایر و منتشر کنند و در صورت اقدام باشکار بخودی خود مستغفی شناخته شده و به عمد آنها خاتمه داده خواهد شد انتشار مقالات عامی و فنی مانعی نخواهد داشت ولی انتشار مقالات علمی مربوط بحقوق انتشار نوع اطلاعات راجع به عملیات شرکت از طرف کارکنان فقط با اجازه کتبی هیئت مدیره مجاز خواهد بود . «

ماده ۲ -- مواد ۱ - ۲ - ۸ - ۲۶ - ۲۷ - ۳۷ - ۵۶ - اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مصوب بنجم آذرماه هزار و سیصد و سی و بیک از نارنج تصوری ابن لابجه قانونی لغو می‌شود .

برطبق قانون اعطاء اختیارات مصوب ۲۴ مرداد ماه هزار و سیصد و سی و بیک لابجه قانونی اصلاح قضائی از مواد اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مشتمل بر ۲۴ ماده تصوری می‌شود .
بنارنج تصوری و زیر - دکتر محمد مصدق ۲۱ آذرماه ۱۳۴۷

چون لابجه قانونی بیمه های اجتماعی کارگران موضوعاً اهمیت پیشتری داشت و آقای دکتر شاهکار مقامه خودرا در این شاده مربوط بآن اختصاص داده است . رای سهولت مراججه خوانندگان معتبر بطور استثناء و مقدم رسایر لوابجه قانونی قبل از آن در این شماره درج می‌گردد .

توضیح

۳۱۱۱۱۱

شماره ۳۶۲۱

۱۰۳ - لایحه قانونی بیمه های اجتماعی کارگران

فصل اول - کلیات

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۷ بهمن ۳۱

بعش اول سازمان :

ماده ۱ - سازمانی بنام سازمان بیمه های اجتماعی کارگران که در این لایحه قانونی سازمان نامیده می‌شود بشرح مذکور در این بخش تأسیس می‌کردد :
کلیه کارخانها و بستگاهای مشمول قانون کارگران که موقوفه کارگران خود را برای استفاده از کمکهای منذکور در این لایحه قانونی در موارد ذیرا زد سازمان بیمه نمایند .
حوالت و پیمانهها و از کارافتادگی ناشی از کار و غیر ناشی از کار کارگر حوادث و پیمانهای خانواده بلافضل کارگر - ازدواج - حاملگی و وضع حمل - عائله مندی - بازنشستگی - کفن و دفن کمل بیازمانندگان کارگر متوفی - بیکاری .
بیصره - کارمندان فنی و دفتری نیز که بطور ثابت در کارخانها و بستگاهای فوق مشغول کار بوده و حقوق و مزایای ماهیانه آنها از ۶۰۰ رویال تجاوز ننماید مشمول مقررات این لایحه قانونی خواهد بود .

ماده ۲ - سازمان میتواند بیشتر و زان و بطور کای هر نوع کارگر کان دیگر را که مشمول ماده (۱) این لایحه نباشد در صورت تقاضای اشخاص ذبیع در مقابل تمام یاقوتی اذمداد استفاده و قدر در این لایحه قانونی ییمه کند مشروط براینکه تقاضا کننده برداخت تمام حق ییمه را بشرح و با شرایطی که سازمان تعیین خواهد نمود تعهد کند.

ماده ۳ - ارکان سازمان عبارت است از شورای سازمان . هیئت مدیره . مدیر عامل . هیئت نظارت.

ماده ۴- شودای سازمان مرکب است از وزیر کار یا مقام قام او - و وزیر اقتصاد ملی یا نایم مقام او - و وزیر بهداشت یا مقام قام او - وزیر کشود یا مقام قام او - یکنفر نایانده از سازمان بر نامه - یکنفر نایانده از شرکت ملی نفت ایران - یکنفر نایانده از بنگاه راه آهن دولتی ایران - ۲ نفر نایانده از اتحادیه های کارگرها و فرمایان که نسبتاً دارای اعضاي بيشتری باشند - ۲ نفر نایانده از اتحادیه های کارگری که نسبتاً دارای اعضاي بيشتری باشند .

شودای سازمان هر سه ماه یک مرتبه و پیز در موافق ضروری بطور فوق الماده بنا بدعووت وزارت کار و بهشت مدیره تشکیل خواهد شد .

تصویب - نایانده گردید که این ماده نایانده کارگر - نایانده انتظامی - نایانده تأمین

ماده ۵ - هیئت مدیره هر کب از سه نفر بشرط زیر خواهد بود که برای مدت دو سال انتخاب میشوند:

- یکنفر نایابنده وزارت کار که بایستی در امور بهمهای اجتماعی بصیر و مطلع باشد یکنفر نایابنده کارفرما یان به انتخاب شود ایامی کار - یکنفر نایابنده کارگران به انتخاب شورای ایامی کار دریاست

ماده ۶ - هیئت مدیره بایاننده وزارت کار خواهد بود.

ماده ۷ - هیئت مدیره به اکثریت آراء یک نفر را بسمت مدیریت عامل سازمان من خواهد بود.

هیئت مدیره: در صورتیکه تغییر مدیر عامل لازم بداند لایل نفیردا بوذرگ ارشمند مدد
د. س. از جای موافق و وزیر کار مدیر عامل دیگری را انتخاب خواهد کرد.

ماده ۷- بنظرور نظروت درامور سازمان هیئت ناظرات مرکز ازمه: فر که
لایل بسته از آنها باید در امور حسابداری بصیرت دائمی باشد برای مدت ۲ سال از طرف شورای
سازمان انتخاب میشوند

ماده ۸- حدود اختیارات هیئت مدیره و هیئت ناظرات و مقررات داجع تشکیل و
خلانه شدن ایجاد این اندیشه: متن این اندیشه از اینجا شروع میشود:

ماده ۹- کلیه انتخاباتی از کانسای انتخابی ایام از شوری و هیئت مدیره و هیأت نظارت سیاسی انتخاباتی دوره، مأموریت خود تاوقتیکه بجهات آنکه کسی انتخاب نشده است کما اکنین بکار خود دارمه خواهند داد.

ماده ۱۰- سازمان بر حسب ازدم می تواند در شهرستان ها شعبه یا نمایندگی آسیب و یا نمایندگی خود را به اداره کار محل و یا بساير ادارات دولتی یا مؤسسات دیگر اکثار نماید.

سازمان میتواند برای هر چند شهرستان یک اداره یا نهاد کنی تأسیس نماید.

تبصره - سازمان میتواند از وجود کارمندان دولت استفاده کند . مدیریکه کارمندان دولت در سازمان انجام وظیفه میکند با برداخت کسور بازنشستگی جزو خدمت رسمی آنها محسوب می شود .

ماده ۱۱ - انجام قسمتی از کمکهای مقرر در این لایحه قانونی درمورد کار گاه شرخ ذیر بهمه شود ای توانی آن کار گاه میباشد .

عالمه مندی - ازدواج - حاملکنی وضع حمل - کفن و دفن .

سازمان میتواند اجرای کمکهای قانونی دیگر را بشوراهای توافقی که مقتضی بداند واگذار کند درمورد هر یک از شوراهای توافق سازمان پس از تعیین نوع کمکهایی که اجرای آن بهمه آن شورا گذاشته میشود بمقابل چند درصد مربوط بهر کمک در اختیار شورا خواهد گذاشت . شودا از محل مزبور کمکهای لازم را بر طبق مقررات این لایحه قانونی و بارایات صرفه جویی انجام وهر ماه صدور هزینه عملیات خود را بنماینده سازمان تسلیم خواهد نمود . هر گاه در آخر سال شورای توافق اذوجوه فوق صرفه جویی نموده باشد ۵ درصد آن صرفه جویی بهمنان پاداش بهمن شورا واگذار خواهد شد که به صرف امور عام المنهه مربوط بکار گران آن کار گاه از تبیل امور آموزشی یا ارزشی و ایجاد شرکتهای تعاونی مصرف وغیره بر ساند و ۵ درصد بقیه سازمان تحویل داده خواهد شد .

تبصره ۱ - رئیس یانمایند سازمان شهرستان کاف است در عملیاتیکه بر طبق این ماده از طرف شوراهای توافق کار گاهها انجام میگیرد نظارت نماید .

تبصره ۲ - نسبت بطری اجرای وظایف متوجه در ماده فون شوراهای توافق کار گاهها مکلفند کلیه مستورهای سازمان را اجزاء کنند .

تبصره ۳ - هر گاه بخشی سازمان و تابیه وزارت کار شود ای توافقی نتوانسته باشد بطری شناسن و رضایت بخشی وظایف مرجعه را اجزاء تابیه سازمان حق خواهد داشت اداره عمل تعاون و بهمنه کلا یا جزئی از شورای مزبور متفق نماید .

ماده ۱۲ - نسبت به انجام کمکهای مربوطه بیهودی و حوادث اعم از مبالغه و برداخت دستمزد سازمان میتواند در مواردی که لازم بداند با کارفرمای مربوط و یا با هر موسسه یا شخص دیگری که دارد، وسائل طبی لازم باشد قرارداد مقتضی منعقد نموده اجرای تمام یا قسمتی از کمکهای مربوط را پنکما یا شخص مذکور واگذار نماید ولی در اینکوئه قرار داد هم باید حق نظارت کامل سازمان در طرز اجرای کمک هایی مورد بحث تصریح شود و بهر حال قرار دادهای مزبور رافع مشولیت سازمان در مقابل بهم شدگان نخواهد بود .

بخش دوم - درآمد و هزینه

ماده ۱۳ - کارفرمایان مکلف هستند از تاریخ تهییب این لایحه قانونی معادل ۴ درصد از دستمزد کار گران خود را کسر نموده و معادل هشت درصد از دستمزد مزبور را خود بر آن افزوده و بحساب شعبه یا نمایندگی سازمان در شهرستان مربوط برداخت و رسیده ریاقت کنند .

کارفرمایان باید طرف ده روز اول هر ماه کسور مربوط بیمه قبل را برداخته و لیست دستمزد را بشعبه یانمایندگی سازمان ۱ سال نماید .

تبصره - در مرکز حسابی بعلوان حساب سازمان بیمه های اجتماعی کار گران در بانکملی ایران و در شهرستانها حسابی بهمنان حساب شعبه یانمایندگی سازمان بیمه های اجتماعی کار گران در شببه

یا نایندگی یا نک ملی باز خواهد شد.

ماده ۱۴ - در صورتی که کارفرما از ارسال ایست کار گران تا ۲۰ روز بعد از موقع مقرر خودداری نموده و یا لیستی که برخلاف دستورات مر بوط تهیه شده و نامن باشد ارسال نماید سازمان میتواند حق بیمه آن کارگاه را رأساً با در نظر گرفتن لیستهای گذشته و بنا بر آورد عده کارگر گران و میزان متوسط دستمزد آنان تعین نموده و از همان قرار از کارفرمایی طلب ننماید.

ماده ۱۵ - طرز وصول مطالبات سازمان بر طبق آین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت کار تنظیم و پس تصویب هیأت و زیران بوضع اجراء گذارده خواهد شد.

ماده ۱۶ - در مورد کارگران فملی کارفرما - مکلف است معاامل ۲ درصد از دستمزد کارگران مزبور را کسر نموده و معاامل ۴ درصد از دستمزد را خود بر آن افزوده و بحساب شمیه یا نایندگی سازمان دوشزرنان مر بوط برداخت و رسید در بات کنند کارگران فملی نهادز کمکهای مر بوط بخواهد و یماریها و اذکار افتادگی کی و نزول ناشی از کار و مبالغه بیماریها غیرنشاشی از کار کارگر و خانواره بلطف خود در مدت انتقال به کار استفاده ننماید.

ماده ۱۷ - در مورد کارگرانی که بضد و موقت از کارفرما یان متفاوت کار می کنند کارفرما مکلف است معاامل یک درصد از دستمزد آنان را کسر نموده و معاامل دو درصد از دستمزد مزبور را خود بر آن افزوده و بحساب شمیه یا نایندگی سازمان برداخت و رسید دریافت کند.

کارگران موقت فقط از کمکهای مر بوط بخواهد و یماریها و اذکار افتادگی و فوت ناشی از کار استفاده ننمایند.

ماده ۱۸ - وجود و داراییهای ذیر سازمان منتقل میگردد:

- الف - کلیه موجودیها و مطالبات و ذخیره ها و تمهیمات صندوق تعاون و بیمه کارگران.
- ب - کلیه موجودیها و مطالبات و ذخیره ها و تمهیمات شرکت سهامی بیمه ایران بایت بیمه کارگران.
- ج - کلیه موجودیها و مطالبات و تمهیمات صندوق های تعاون و بهداشت کارگاه های کشور و صندوق احتیاط کارخانها اعم از دولتی و غیر دولتی.

ماده ۱۹ - سازمان میتواند گونه کمک مالی از طرف دولت و شهرداریها و موسسات خیریه و هدایای اشخاص را قبول نماید.

ماده ۲۰ - هیئت مدیره موظف است در هر سال ذخیری را که طبق آین نامه معین میشود در بانک ملی ایران بعنوان سپرده ثابت بودیه بسیار د.

تصریح - میزان نوع ذخیری بروج آین نامه ای که از طرف هیئت مدیره تنظیم و تصویب شورای سازمان میرسد تعیین خواهد شد.

ماده ۲۱ - هیئت مدیره موظف است مجموع درآمد حاصله از حق بیمه سازمان را بر طبق نتایج آماری برای انجام تمهیمات مقرر در این لابجه قانونی تقسیم نموده برای هر یک یا چند نوع کمک چند درصد از درآمد مذکور را تعیین و بشورای سازمان برای تصویب پیشنهاد ننماید.

هیئت مدیره میتواند از مازاد وجوده یک نشست برای جبران کمبود قسمت دیگر استفاده ننماید.

هیئت مدیره نتیجه عملکرد هر قسم را در آخر هرسال بدقت تعیین و بشوردا گزارش خواهد داد.

شورا در صورت ازوم می تواند چند درصد مربوط بهر قسم را بر طبق تناسب حاصله تعییر دهد.

بتصره . هر گاه در پایان هرسال معلوم شود که هزینه مربوط بیکنی از قسمها از میزان انتبار مقرر تجاوز کرده است و مازاد قابل استفاده قسمتها، دیگر جریان کمپوندان قسم را نمی کند شورا میتواند میزان کمک مربوط را در سال بعد بسته لازم تقلیل دهد.

ماده ۲۶- هیئت مدیره مکلف است در هرسال بودجه هزینه های اداری سال آینده را که حد اکثر نایاب از ۴ درصد مجموع درآمد و مسول شده آن تجاوز نماید بتفصیل تعیین نموده و متنه تا ۱۵ بهمن ماه برای تصویب تقديم شورا نماید و شورا مکلف است حد اکثر تابعه اول اتفاقه ماه بودجه را پس از رسیدگی و جرح و تمهیل لازم تصویب و برای اجراء بهیئت مدیره ابلاغ نماید.

ماده ۲۳- سازمان اذی پرداخت هزینه تبریدادرسی در دادگستری اقامه میکند معاف خواهد بود. حقوقی در دادگاهی دادگستری اقامه میکند معاف خواهد بود.

بخش سوم - مقررات مختلفه

ماده ۲۴- کارفرمایان و بیمه شد کان موظفند هر گونه اطلاعاتی را که سازمان بمنظور اجرای مقررات این لایحه قانونی از آنها بخواهد سليم نمایند.

سازمان میتواند نونه هایی تنظیم و توزیع نماید که اطلاعات مورد احتیاج بربط آن تعیین و تسلیم شود.

ماده ۲۵- سازمان برای اجرای مقررات این لایحه قانونی حق مراجمه بتکلیف دفاتر و مدارک و اسناد کارگاههای مشمول این لایحه قانونی را دارد.

بتصره . شورا هر ی توانق حق خواهند داشت در وصول حق بیمه کارگاه مربوط بخود نظرات نمایند.

ماده ۲۶- در موارد بیکه کارفرمایان را بطور مقاطعه به مسویت جزو و یا مقاطعه کاران و اگذار مینماید باید در قرارداد بیکه هنقد میکند مقاطعه کار را مکلف نماید کارگران خود را و همچنین کارگران مقاطعه کارگران فرهی خود برو طبق این لایحه قانونی بیمه کند برداخت اقساط مقاطعه کارگران از طرف کارفرما موكول بلاحظه رسیده برداخت ماهیانه حق بیمه کارگران خواهد بود. کارفرمای مکلف است شماره و تاریخ و مبنی رسیده مزبور را در اولین ایستگی که با سازمان میفرستند قید نماید.

چنانچه کارفرمای اقسام مقاطعه کار را بدون ملاحظه رسیده مزبور ببردازد خود مسئول برداخت حق بیمه دست مربوط خواهد بود.

ماده ۲۷- اگر کارگرانیکه مشمول مقررات این لایحه قانونی هستند از طرف کارفرمای مقاطعه کار بیمه نشده باشند سازمان کمکها و مزایای مذکور را لایحه قانونی را نسبت بکارگر بیمه نشمه اجرا مینماید و علاوه از جرائم مقرر و مخالصی که بر طبق این لایحه قانونی نموده است از کارفرمای مقاطعه کار وصول خواهد کرد.

در صورتیکه تخلف از طرف مقاطعه کار باشد و مشارکیه مطالباتی از کارفرمای داشته باشد پس از وصول دستور سازمان کارفرمای مکلف است وجوه برداخته شده را از مطالبات مقاطعه کار کسر و نیازمند ببردازد والاخود مسئول برداخت آن خواهد بود.

فصل دوم - گفتمان

بخش اول - بیماریها و حوادث و از کار افتادگی .

الف - بیش کنید و کمکهای اولیه .

ماده ۸ - کارفرما مکلف است قبل از استخدام کارگر گواهی تندرسی و استعداد جسمانی از او بخواهد گواهی مزبور نماید به اعضاء پزشکی که از طرف سازمان معین شده است باشد .

تصویره ۱ - کارگران فعلی باید مانند سایر کارگران قبل از اشتغال بکارهای خود نمایند .

تصویره ۲ - معاينه پزشکی و صدور گواهی مجازی خواهد بود .

تصویره ۳ - اگر کارفرما در کارگاه خود دادای پزشک باشد سازمان میتواند از پزشک مزبور برای این منظور مجاناً استفاده نماید .

تصویره ۴ - هر کاه کارفرما کارگری را بدون ازدانته گواهی تندرسی بکار گذارد در صورت ابتلای کارگر ببیماری غیرنایابی از کارگاه سه ماه پس از استخدام سازمان هزینه های معالجه و برداخت غرامات قانونی را از کارفرما مطالبه و وصول خواهد نمود .

تصویره ۵ - کارفرما مکلف است از استخدام اشخاص الکلیک و ممتاز به افیون خودداری نمایند هر کاه احتیاط مزبور بعده استخدام کشف شود و یا کارگر در حین استخدام چنین اعتیادی بیامد کند بکار گر معتقد فرست داده خواهد شد که ظرف سه ماه اعتیاد خود را ترک نکند در غیر اینصورت از عداد بیمه شد کان خارج خواهد شد .

ماده ۲۹ - از تاریخ اجرای این لایحه قانونی تا ۲ سال سازمان کلیه کارگران مشمول این لایحه قانونی را میباشد آنها را که بیمار تشخیص دهد تحقیق معالجه فراز خواهد داد پس از آن نیز سازمان مکلف است کلیه کارگران مزبور را در دولت یکباره معاينه نماید .

تصویره - در مورد کارگرانیکه بکارهای سخت و خطر ناک اشتغال دارند معاينه سالی یکبار انجام خواهد گرفت .

ماده ۳۰ - چنانچه ضمن اجرای معاينه سازمان تشخیص دهد که مقدمه یک نوع بیماری حرخه ای در کارگری بروز کرده و ادامه اشتغال کارگر بکار مر جوع موجب ابتلاء ببیماری و با تشديده آن بشود میتواند از کارفرما درخواست انتقال کارگر را بکار مناسب دیگر بشاید در صورت یکی کار سبکتر بکار گرد داده شود - کارفرما فقط مزد کار سبک را پرداخته و تفاوت مزد کار جدید و کار سابق کار گر مدام که بتصویب پزشک معالج دوره تفاوت را میگیرد (که در هر صورت از شمامه تجاوز نخواهد گرد) از طرف سازمان پرداخت خواهد شد .

ماده ۳۱ - در موقع بروز بیماریهای همه کیم و بطور کاملی در هر موقع که بتصویب و زارت بهداری افراد باید برای مصونیت از بیماریهای مسری تلقیح هوند و با اقدامات اختیاطی دیگری یعنی آنکه کارفرما مکلف است بسازمان مراجعت کرده در اجرای تلقیح کارگران خود و خانواده آنها و زیر نسبت با تغذیه تدبیر احتیاطی دیگر با سازمان تشریک مطاعی نماید .

تصویره ۱ - در موقع بروز بیماریهای همه کیم معالجه کارگران مبتلا ببیماریهای مزبور بعد مسوات بهداری بوده و برداخت دستمزد بیمار در ایام بیماری بر طبق مقررات ماده ۴۱ با سازمان بسیار :
ماده ۳۲ - کارفرما بایان مکلف هستند که همه کیم معالجه وسائل استخراجی را در کارگاههای خود بکار برآمد که حتی الامکان از ادوات و آلات و ماشینهای کارگاه آسیبی بکارگران وارد نماید و در صورت یکه

نوع کاری که در کارگاه انجام میگیرد من ضمن خطراتی از هر قبیل باشد (مانند خطر مسمومیت از گاز یا تماس با آمیدهای مضر و سرب و نظایر آن و یا استنشاق ذرات مضر) کارفرمایان باید اختیارات لازمه را برای محافظت کارگران در مقابل اینکونه مخاطرات به عمل آورند.

ماده ۳۳ - کارفرمایان علاوه بر اجرای مقرراتی که دولت برای حفظ تندروستی و تامین بهداشت کارگران وضع میکند باید هر گونه اقدامات احتیاطی راکه برای جلوگیری از بروز خواست و حفظ تندروستی کارگران لازم باشد در کارگاه خود مجبرا دارند و برای این منظور درینک از کارفرمایان باید در ظرف ۶ ماه از تاریخ اجرای این لایحه قانونی مقررات استھاظی و احتیاطی مناسب پاکارگاه خود را تهیه و بوزارت کار ارسال نمایند و وزارت کار با جلس نظر سازمان هر گونه تهیهاتی راکه در مقررات مزبور لازم بداند بعمل آورده و برای اجراء پکارگاه اعلام خواهد نمود.

تبصره ۱ - چنانچه کارفرمایی طرف مدت مذکور فوق طرح مقررات استھاظی را تهیه نماید و وزارت کار موظف است داسا مقررات مربوط را تهیه و برای اجراء پکارگاه ابلاغ نماید.

تبصره ۲ - چنانچه کارفرمایی تمام پاسخنی اذوات استھاظی و پابرجایی مقررات مربوط بهداشت و تندروستی کارگران تعلیل نماید سازمان میتوانند مادام که کارفرمایی مربوطه مزبور عمل ننموده علاوه بر وجودی گه کارفرمایی مربوطه میباشد زمان بیزداده تامیزآن ده درصد وجود مزبور را از کارفرمایی مطالبه و وصول نماید.

ماده ۴ - چنانچه ثابت شود که بیماری کارگر باوجود حادثه ای مستقیما ناشی از عدم رعایت مقررات بهداشت پاکارگاهات لازمه از طرف کارفرمایی بوده سازمان مکلف است هزینه های مربوط بمعالجه و غرامت کارگر را از کارفرمایی مطالبه و وصول نماید.

ب - بیماری های غیرناشی از کار

ماده ۳۵ - سازمان کارگرانی راکه بیماری های ناشی از کار مبتلا میشوند تحت معالجه و مدارا قرارداده و کمکهای زیرا با آنها خواهد کرد :

معاینه طبی - ممالجه سر باعی تهیه دارو بر طبق فهرست داروهای سازمان (فارماکوبه) عکس برداری - معالجات با بریق آزمایش های طبی - بسترهای نمودن در بیمارستان - عملیات جراحی - هزینه انتقال بیمار از شهری بشور دیگر در صورت افزون.

مدت معاینه محدود است به شش ماه مگر در وادی که در ماده چهل و سه مقرر گردیده است.

ماده ۳۶ - سازمان موظف است بلا فاصله پس از اجرای این لایحه قانونی بتدربیح شروع پناسیس بیمارستان و درمانگاه و آسایشگاه بعده کافی در هر نقطه ای از کشور که مقتضی بداند بشناسد . برای تامین هزینه اینکونه تامیسات سازمان میتواند از بانک ملی ایران یا سایر بانکها یا بستگاهها وام دریافت نماید مشروط براینکه استهلاک اصل و فرع آن از ده درصد در آمد سالیانه سازمان تجاوز ننماید - حد اکثر تأیید اول استهله هر سال برنامه تامیسات برای سال آینده بنصوبیت شورای سازمان خواهد رسید.

ماده ۳۷ - خانواده بلا فصل کارگر نیز بشرط اینکه کارگر لاقل ۴ ماه در کارگاه کارگرد و حق تعاوون و بیمه بر طبق مقررات این لایحه قانونی از دستمزد او کسر شده باشد مشمول مقررات

ماده فوق میباشد . خانواده بلافضل کارگر هبارت است از همسو و فرزندان کارگر تا سن ۱۵ سال تمام و پدر و مادر او بشرط اینکه تعنت تکفل کارگر بوده و با او در یک منزل سکونت داشته باشد .

ماده ۳۸-- هزینه تهیه زدن امن صنوفی یکباره اما بهده سازمان است ولی هزینه تهیه دست و پای صنوفی ۵۰ درصد بهده سازمان و ۵۰ درصد بهده خودکار گر میباشد .

ماده ۳۹-- هر کارگر زن یا ذهن کارگر در اثر حاملگی نا وضع حمل بیمار شود چنانچه بر کمک های منکور در مواد پنجه و نه و شست مقادات مربوط به بیماری بیشتر از خواهد بود .

ماده ۴۰-- در مردم حوادت و بیماری های کارگر باقدام بخود کشی باشد و همچنین در مردم بیماری های مقابله های معالجه بیمار بهده سازمان خواهد بود ولی دستمزد برداخت نخواهد شد و در صورت فوت بر اینکه از علل مزبوره بیکار گر نباشد غرامت بامستهر بیازماند گران متوافق تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۴۱-- برداخت دستمزد ایامی که کارگر بعاثت بیماری (بتصدیق پزشک سازمان) قادر به انجام وظیفه نباشد بشرح زیر بهده سازمان است :

الف - چنانچه کارگر بیمار در بیمارستان بستری اباشد تمام دستمزد روزانه او .

ب - چنانچه کارگر بیمار در بیمارستان بستری شود در صورتیکه متفقل باشد ۸۰ درصد و در صورتیکه مجرد باشد ۵۰ درصد دستمزد روزانه او .

تبصره ۱ - کارگر اینکه کشتر از ۴ ماه در کارگاهها کار کرده باشند از کمک های منکور در

ماده ۴۵ استفاده کرده و لیکن غرامت دستمزد دریافت نخواهند گرد .

تبصره ۲ - برداخت دستمزد ایام بیماری کارگر محدود به شش ماه در ظرف يك سال می باشد .

بنابراین چنانچه کارگر در ظرف يك سال دو دفعه یا بیشتر بیمار شود مجموعاً تا مدت شش ماه از دستمزد روزانه استفاده نموده و در بقیه مدت بیماری فقط معالجه و دارو بهده سازمان خواهد بود .

ماده ۴۶-- چنانچه کارگر بیمار در انقضای مدت شش ماه از تاریخ شروع معالجه بپردازی نباشد و تکمیلیون پزشکی مرکب از پزشکان و نماینده سازمان و زیست بهداشتی محل یا امامینده او که باید پزشک باشد اورا از کارگاه آواره تشغیص دهد در صورتیکه لاقل ۵ سال در کارگاهها کار کرد و حق تعاون و بیمه بر طبق مقررات این لایحه قانونی از دستمزد او کسر شده باشد مستهر از کار افتادگی بشرح زیر در بازه او برقرار خواهد شد :

الف - در مردم از کار افتادگی کلی بکارگر مرد اگر مجرد باشد معادل ۴۰ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده مدام المعمور مستهر برداخته خواهد شد .

اگر کارگر دارای زن باشد (مشروط بر اینکه اشتغال بکار نداشته باشد) ده درصد و اگر دارای فرزندان باشد برای هر یک از آنها نازمانیکه بین ۱۵ سالگی تمام نرسیده باشد دهد در حد اضافه خواهد شد ولی در هر صورت مجموع مستهر از ۷۰ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تجاوز نخواهد گرد .

بکارگر زن در صورتیکه شورعاً داشته باشد معادل ۲۵ درصد و اگر شوهر نداشته باشد معادل ۴۰ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده مستهر داده خواهد شد . اگر بکارگر فرزند بی پدر داشته باشد برای هر یک از فرزندان نازمانیکه بین ۱۵ سال تمام نرسیده باشد ده درصد اضافه

خواهد شد ولی بهر حال مجموع مستمری درمورد اول از ۶۶ درصد و درمورد دوم از ۸۰ درصد حداقل مستمرد کارگر ساده تجاوز نخواهد کرد.

ب - درمورد از کار افتادگی جزئی - درجه از کار افتادگی بوسیله کمیسیون بر شکنی با نوجوان بجز این مدد کور در بند الیت بتناسب درجه از کار افتادگی مستمری کارگر تهیین و سازمان جمهیر تصویب پیشنهاد خواهد شد.

تیصره - درمورد ایکه بس ازانفضاء ۶ ماه دوره معالجه پتشیعیس کمیسیون بر شکنی کارگر بیمار با اداء معاشه تایکامه اضافی قابل معالجه باشد سازمان مکلف است معالجه بیمار را تا آن مدت تبدیل نماید.

ماده ۴۳ - در درستگاری مبتلا ببساری سل و باسرطان شوند سازمان موظف است آنان را اعم ایکه بیماری آنها ناشی از کار باشد و یا غیرنشایی از کار برای مدیکه از یکسان و نیم تجاوز نخواهد نود تحت درمان قرار دهد درستگار معالجه اینگونه بیماران بشرح مدد کور در ماده ۱۱ برداشت خواهد شد.

بس از شش ماه اذ شروع معالجه در هر موقعي که کمیسیون بر شکنی بیماری کارگر را غیرقابل علاج نشخیص دهد کارگر از کار افتاده تلقی شده و مسخری از کار افتادگی بر طبق مقررات ماده ۲۴ درباره ادا بر قرار خواهد شد.

تیصره ۱ - چنانچه بس ازانفضاء ۱۸ ماه دوره معالجه کمیسیون بر شکنی تشخیص دهد که بیمار با ادامه معالجه در ظرف يك مدت اضافی که از سه ماه تجاوز نخواهد نود بهروی خواهد یافت سازمان بخصوصیه کمیسیون مدد کور میتواند معالجه را خدا کثر سه ماه دیگر ادامه دهد و اینکن نسبت بآن مدت ۰ و درصد درستگاری بکار گر متاصل ویست درصد درستگاری بکار گر مجدد برداخت خواهد شد.

تیصره ۲ - هر گاهه یکی از اضطرای خانواده بلافصل کارگر که تحت تکلف اپوشید مبتلا ببساری سل باسرطان بشود در صورتی که کارگر ۴ ماه در کار گاهها کار کرده و کسوز قانونی از درستگار او کسر شده باشد سازمان بیمار را تایکسان میتواند تحت معالجه قرار دهد.

ماده ۴۴ - درمورد درستگارگران مشمول ماده ذوق بگواهی کمیسیون بر شکنی معالجه آنان خانواده باقته است بطريق ذیز رفتار خواهد شد.

الف - هر گاهه نوع و محل کارگری طوری باشد که اعاده او بشقاب سابق متضمن خطر زگشت بیماری نباشد کارگر باید دوباره از ظرف کارفرمای سابق بکار گماشته شود.

ب - هر گاهه محل کارسابق مناسب و ای نوع کار سبق متضمن خطر بازگشت بیماری باشد کارفرمای موطف است تاحد یکه بر طبق همین قانون مکلف باز جماع کارهای سبق بکار گران آسیب دیده میباشد کارگر را به کار سبق مناسی بگمارد.

ج - درصورتیکه هم محل وهم نوع کار سبق غیر مناسب با اعاده کارگر بشقاب قبلی باشد و کارگر هم کارگری برای خود لتواند فراهم کند سازمان مکلف است کارگر را درینگاه مخصوصی که برای تعلیم حرفة های مناسب به اینگونه کار گران تاسیس خواهد نود تا شاهمه با پرداخت نصف درستگار سبق تحت آموزش قرار دهد.

کارگر یکه بس از مدت مزبور با مرآجه بینکاههای کار یابی شغلی بیدانکنند از مقررات کمل استفاده خواهد نمود.

کارگری که از قبول کار آموزی مدد کور ددر بندج استنکاف باید حق مطالبه کمل بیکاری نخواهد داشت.

ماده ۴۵ - کارگرانی مشمول کنکاههای این بخش میشوند که از آغاز بیماری به

سازمان و یا نایندگی های آن مراجعت نموده و بر طبق مستورهای سازمان تحت معالجه قرار گرفته باشند.

تبصره - در موارد اتفاقی که کارگر بیمار یا حادث دیده تواند شخصاً بازمان مراجعت نماید کسان او و یا اگر در کارگاه باشد ناینده کارگران و یا کارفرما باستی مراتب را بازمان اطلاع دهندو بهر حال هزینه معالجه ازموقعي بهمه سازمان میباشد که کارگر بیمار یا حادث دیده تحت تعیینات سازمان قرار گرفته باشد.

ج - حوادث ویماری های ناشی از کار

ماده ۴۶ - در صورت ابتلاء کارگر بیکی از بیماری های ناشی از کار و یاد رصورتی که کارگر در زین انجام وظیفه در نتیجه کار دچار حادث است که منجر بفوت یا بیماری یا اذ کار افتادگی او بشود معالجه و برداشت مستلزم ایام بیماری و غرامات نفس و مستمری های از کار افتادگی و فوت بشرح مقرر در این بخش بهمه سازمان خواهد بود.

تبصره - ۱- مقصود از بیماری های ناشی از کار بیماری هایی است که دولت پیوست باین لابجه قانونی تصریح کردیده است.

تبصره - ۲- مقصود از جنون انجام وظیفه تمام او قانی است که کارگر در کارگاه یاموسات وابسته و یا ساخته اها و معموله آن میباشد و همچنین او قانی است که کارگر بدستور کارگر مادرخواج از معموله کارگاه مادر انجام کاری می شود و نیز اوقات ایاب و ذهاب کارگر بکارگاه است اهم از سواره یا پایانه و در راههای هادی یا راهی که خود کارگر از نظر تدبیکی انتخاب کرده است.

ماده ۴۷ - معالجه و مدارای کارگری که عبتلا بیماری یا حادث ناشی از کار بشود بر طبق مقررات ماده ۳۵ صورت خواهد گرفت و تاموقیع ادامه خواهد یافت که کارگر بهمه حاصل نماید و یا بتصدیق پزشک مصالح دیگر ادامه معالجه نتیجه ای نداشته باشد ولی در هر صورت مدت معالجه از بیکمال نجاور خواهد نمود.

تبصره - ۱- چنانچه در نتیجه بیماری یا حادث ناشی از کار کارگر محتاج بدنده بادست و بای مخصوصی یا نظری آن بشود وسائل مخصوصی مزبور ناما بر طبق آین نامه مربوط بهزینه سازمان تهیه خواهد شد.

تبصره - ۲- چنانچه سازمان کارگر متكله را برای معالجه ب شهرستانی دیگر غیر از محل کار بر سرسته هزینه ایاب و ذهاب بیماردا خواهد برداخت در صورتی که بیمار بستری نشود سازمان مکلف است علاوه بر هزینه معالجه و غرامات مستلزم بر طبق مقررات این لابجه قانونی پنجاه درصد غرامت مستلزم مربود را برای جبران هزینه مدت توفیق او تناهیه معالجه بپردازد.

تبصره - ۳- در مواردی که در اثر حادثه قطعی بیکی از اعشار بدن آسیب دیده یا اجزای عمل چراغی دیگری ضرورت بیداگند و مشاورایه رضایت بعمل نمدهد و در نتیجه مرض شدت باید سازمان مستول چیزی که سازمان نشید بیماری خواهد بودو غرامتی که باستی بپردازد محدود خواهد بود به غرامت مربوط به آن اندازه از همنوی که پزشک سازمان قطعی ان را لازم تشخیص داده است.

ماده ۴۸ - در صورت بروز بیماری یا حادث ناشی از کار کارفرما مکلف است بهزینه سازمان اقدامات ممکنه اولیه را برای جلوگیری از شدید وضع بیمار یا حادثه دیده بعمل آورده و نوع بیماری را روای اوراق کرازش که سازمان بپرکارگاه تسلیم میکند در دو نسخه و نسخه اول را در ظرف ۳ روز از دوز بیماری یا وقوع حادثه دهن نامه سفارشی و یا به وسیله مطمئن دیگری بعنوان سازمان ارسال نماید.

تبعه - چنانچه کارفرمایابودن بزشک و دارو و ساقط قلبی در محل اقدامات لازم را بعمل نیاورد و بیماری پاحدانه شدت نماید سازمان می تواند با تصویب وزارکار تفاوت هزینه مالیه و خرامت برداخت شده را از کارفرمایی بپسال .

ماده ۴۹ - دستمزد مدتها که کارگر بملت ایشان بیمه ای و پاحدانه ناشی از کار قادر بازیام وظیفه باشد از تاریخ شروع بمعالجه تاحداکثر یکسال (بتصدیق بزشک سازمان) بشرح مذکور در ماده ۴۱ برداخت خواهد شد .

ماده ۵۰ - در صورتی که کارگر رائز حادنه یا بیماری ناشی از کار بلا فاصله خواهد گشته دوره معالجه فوت کند سازمان مستمری ذیر را بیازمانه گان او خواهد برداشت .

الف - در صورتیکه متوفی مرد باشد .

اولاً به مرد داعی متوفی مادام که شوهر اختیار نکرده باشد مستمری معادل بیست و پنج درصد آخرین دستمزد

در صورت داشتن چندزن دام این مستمری بتساوی بین آنها تقسیم خواهد شد
ثانیاً - بر زندان متوفی بشرح ذیر :

اگر یک فرزند داشته باشد مستمری معادل بیست و پنج درصد آخرین دستمزد تا من ۱۵ سال تمام

در صورت داشتن دو فرزند مستمری معادل سی و پنج درصد آخرین دستمزد تا من
با زنده سال تمام

چنانچه متوفی دارای سه فرزند باشد مستمری معادل چهل و پنج درصد آخرین دستمزد
تاسن ۱۵ سال تمام

از جهاد فرزند بیلا مستمری معادل پنجاه و ده صد آخرین دستمزد تاسن با زنده سال تمام
ثالثاً - بیدرومادر متوفی بشرط آنکه تحت تکلف او بوده و با او در یک منزل سکونت

داشته اند بدینظر بق برداخت می شود :
اگر متوفی فرزند داشته باشد بهر از پدر و مادر معادل پانزده درصد آخرین دستمزد

چنانچه فرزند داشته باشد بهر یک از بیدرومادر معادل ده درصد آخرین دستمزد
ب - در صورتیکه متوفی زن باشد

اولاً - بر زندان او در صورتی که در موقع فوت از بذریز بین باشد و بیلت فوت بدر
مستمری درباره آنها برقرار نشده باشد بدین فرار تادیه می شود :

چنانچه فرزند منحصر برداشته باشد مستمری معادل بیست و پنج درصد آخرین دستمزد تاسن ۱۵ سال تمام

در صورت داشتن دو فرزند معادل سی و پنج درصد آخرین دستمزد تاسن با زنده
سال تمام .

اگر سه فرزند داشته باشد معادل چهل و پنج درصد آخرین دستمزد تاسن ۱۵ سال تمام
از جهاد فرزند بیلا معادل پنجاه درصد آخرین دستمزد تاسن با زنده سال تمام

ثانیاً - به فرزندان ذر صورتی که برداشته باشند - در این صورت سازمان برای هر فرزند
مستمری معادل ده درصد آخرین دستمزد تاسن ۱۵ سال تمام برقرار شاهد کرد ولی در هیچ حال مجموع
مستمریها از ۲۴ درصد آخرین دستمزد تجاوز نخواهد کرد .

ثالثاً - به پدر و مادر متوفی در صورتی که تحت تکلف او بوده و با او در یک

کانون و کلا

منزل سکونت داشته‌اند اگر متوفی فرزند نداشته باشد پهلویکه از بدر و مادر مصادل ۱۵ درصد آخرین دستمزد .

اگر متوفی فرزند داشته باشد بهر یکی از بدر و مادر معادل ۱۰ درصد آخرین دستمزد .
تبصره - اگر در ضمن برداخت مستمری یکی از فرزندان فوت کند و باسن ۱۵ سال تا
بر حد سهمیه او قطع گردیده بر طبق سهمیه ای که بفرزندان باقیمانده مطابق تقسیم پیادی مذکور در
این ماده تعلق میگیرد عمل خواهد شد .

ماده ۵۱ - منظور از آخرین دستمزد خواه در این ماده خواه در سایر مواد
این لایحه قانونی عبارت است از دوازدهم دستمزد ثابت آخرين سال کار گر در صورتی که
قسطی از مزد کارگران بصورت جنسی داده شود بهای اجتناس مزبور بدستمزد تقدی اضافه
و از مجموع آن حق بیمه و تماون برداشت می شود غرامات و خسارات نیز بهمان مأخذ
برداخت خواهد شد .

چنانچه مدت خدمت کارگر بیمهار (احادیه) دیده کتر از یکسال باشد آخرین دستمزد او
عبارت خواهد بود از حد متوسط مزد او در مردمتی که بکار اشتغال داشته است .

ماده ۵۲ - غرامات نفس و بایان کار افتادگی کارگر که در اثر حادثه بایماری ناشی از کار
حاصل شود پس از طرف سازمان برداخت خواهد شد :

الف - در صورت از کار افتادن دائمی و کلی یعنی در مردی که کارگر آسیب دیده پس از
ایام معالجه نه تنها قادر به انجام کار اولیه نباشد بلکه اصولاً قایمت هر گونه کار دیگر از اولیه
شده باشد (مانند قدان یا از کار افتادن و ساق با دو بازو بازو و یا یک بازو یا یک ساق با یاد و چشم) از تاریخی که معاledge کارگر بیان یابد (که در هر حال بر طبق ماده ۴ از مدت یکسال تجاوز نخواهد
نمود) و از کار افتادگی او بوسیله کمبیون یا شکنی گراهی شده باشد مستمری معادل ۱۰ درصد آخرین
دستمزد درحق او برقرار خواهد شد هر گاه کارگر ذن داشته باشد ده درصد و هر گاه یک یا چند فرزند
داشته باشد تا سن ۱۵ سالگی تمام برای هر فرزند ۲ درصد و از چهار فرزند بیالا فقط ۲۰ درصد
اضافه خواهد شد .

تبصره - هر گاه کارگر از کار افتاده برای انجام حوالج عادی زندگی محتاج بکار
شخون دیگری باشد و ذن زیاده باشد معادل ۱۰ درصد آخرین دستمزد بمستمری او
اضافه خواهد شد .

تبصره ۲ - در مواردی که کارگر پس از برقراری مستمری از کار افتادگی فوت کند
بر طبق مقررات بخش کمال یا زمان‌گران کارگر متوفی مستمری در باره بازماندگان او
برقرار خواهد شد .

ب - در صورت از کار افتادن عضوی طور دام غراماتی متناسب با درجه از کار افتادگی
بر طبق جدول ذیر برداخته خواهد شد .

فقدان یا از کار افتادن :

سبب	داست	سبب
دستمزد ۶۵۰ روز	دستمزد ۵۰۰ روز	۱ - یک بازو از بالای آرنج
> ۴۲۰ >	> ۳۲۰	۲ - یک بازو از زیر آرنج
دستمزد ۵۰۰ روز		۳ - یک ساق با از بالای زانو
> ۴۲۰ >		۴ - یک ساق با از زیر زانو
> ۶۵۰ >		۵ - قوه شناوری دو کوش
> ۳۲۰ >		۶ - کوری یا کپشتم

ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف
۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۷
قوه شناوی بک گوش	- اکشن دیکر با	- شست پا	- اینکشن های دیکر	- اینکشن های سپاه
> ۱۲۰ >	> ۳۰ >	> ۹۰ >	> ۹۰ >	> ۱۳۰ >
دستمزد ۱۷۵ روز	دستمزد ۳۲۰ روز	دستمزد ۱۲۰	دستمزد ۷۵ روز	دستمزد ۱۱۷۵ روز

تبصره ۱ - چنانچه بر اثر حوصلت یا یاری بهای ناشی از کار عضوی غیر از اعضاء مذکور در درجه فوق دچار از کار افتادگی یا انقص باد و درجه نقص و میزان غرامت متعلقه بنحویکه متناسب با درجات نقص مشروح درهوق باشد توسط کمیسیون پژوهشی تعیین خواهد شد .

تبصره ۲ - در صورتیکه کارگر آسیب دیده نسبت بدرجه نقص متعرض باشد مبنی و اند پژوهشک مورد اهتماد خود را تعیین و بازمان سازه آن معرفی نماید سازمان موظف است در مدت ۱۵ روز پس از معرفی پژوهشک کارگر نظر خود را نسبت بوضع آسیب دیده اعلام نماید در صورت عدم توافق نظر بین پژوهشک سازمان و پژوهشک آسیب دیده سازمان از وزارت کار تعاضاً میکند که طرف مدت یکماه پژوهشک ثالثی تعیین و موضوع رسیدگی نماید و رأی پژوهشک وزارت کار در ناید نظر هر یک از پژوهشکان طرفین قطعی خواهد بود .

ماده ۵۳ - در موارد زیر سازمان مبنی و اند با تصدیق پژوهشک معالج در مودت بند الف و گواهی بازرس کار در مورد بند (ب) (بخاطر آنکه گواهی ظرف جدا کش سمامه از تاریخ و قوع حادته صادر گردد) و تأیید وزارت کار از پرداخته تا سی درصد از غرامات مقرر دواین لابه قاموی (با استثناء هر یکه معالجه) خودداری نماید .

الف - در صورتیکه حادته در اثر استعمال شروبات الكلی یا مواد مخدوش از طرف کارگر روی داده باشد .

ب - در صورتیکه شخص آسیب دیده عمدتاً و این یا نظم امانت موضوعه داعره اهات نموده و حادته بر اثر آن رخداده باشد

ماده ۴ - کلیه مستمرها و غرامات پرداختی بکارگران و یاوران آن (اهم از مسترسی با غرامت از کار افتادگی یا غوت وغیره) از پرداخته مالیات معاف میباشد .

ماده ۵ - کارگرانی که مبتلا بیماری یا حادته ناشی از کار شده و دوره معالجه آنها پایان رسیده باشد در صورتیکه از کار افتادگی آنها کلی نباشد باشرایط زیر ممکن است مجدداً بکارگشته شوند :

الف - در صورت فقدان یا از کار افتادگی یکی از اعضا که غرامت نقص آن کمتر از ۲۰ برابر دستمزد روزانه است کارگر یعنی از امام دوره معالجه بکار سابق خود باز کشت خواهد امود مگر در صورتیکه نقصان عضو مزبور صلاحیت کارگر را برای اشتغال مجدد بشغل سابق از او سلب نموده باشد .

در این صورت کارگر ما کارگر را بشغل مناسب دیگری خواهد گشته مشروط بر اینکه عده اینگونه کارگران آسیب دیده از چهار درصد مجموع کارگران کارگاه تعمازو نماید .

در صورتیکه عده کارگران آسیب دیده یا میزان رسیده باشد کارگر ما مجهور بتجدد بد

قانون و کلا

استفاده کارگر نتواءه بود و کارگر بایسی به ادارات کاریابی مراجعت و درخواست ارجاع کار مناسب دیگری پنهان نماید.

سازمان یا ادارات کاریابی میتوانند اینکه کارگران را تحت آموذش حرفه‌ای قرارداده در موسسات متناسب بکار مخول نمایند.

از تاریخ مراجعه به ادارات کاریابی تاموادی که شغل جدیدی برای کارگر بیداشود در صورت انجام دستورات ادارات کارگر از مقررات بخش کمک بیکاری استفاده نمود و حتی نقد نسبت بسایر مشمولین مقررات بسیاری دارد.

ب - در صورت فقدان یا از کار افتادگی یکی از اعضای تیکه غرامت نقص آن بیشتر از ۲۰ هزار دستمزد روزانه است کار رما موظف است تاموقی که عده کارگران آسیب‌دیده کارگاه از ۴ درصد مجموع کارگران کارگاه تجاوز نشود باشد این قبیل کارگران را بکارهای سپک گماشته دستمزد متناسب با کارهای سپک آنها بردازد نفاوت دستمزد کارگر از طرف سازمان برداخته خواهد شد ولی در صورتی که عده کارگران از میزان مزبور تجاوز کرده باشد کارفرما مجبور بتجددید استخدام کارگر نتواءه بود و کارگر میتواند به ادارات کاریابی مراجعت و نام خود را ثبت نماید در این صورت برطبق بند الف این ماده با اوراق تاریخ خواهد شد.

تبصره - در صورتیکه در موقع وقوع حادثه بابر و زیباری احتمال بازگشت کارگر بشقلي سابق باشد کارفرما بایده هشتمان استفاده کارگردید بعای کارگر بیمار یا آسیب دیده موقت بودن او را کتفیا منذکر شود . و در این صورت بمفرد بازگشت کارگر میتواند کارگر موقت را از خدمت معاف کند .

بخش دوم - کمک ازدواج

ماده ۵۶ - بهر کارگر مرد یا زن برای اولین ازدواج کمک نقدی معادل دستمزد سی دوز مشرط باشندکه از ۶ هزار ریال تجاوز ننماید برداخت خواهد شد .

ماده ۵۷ - استحقاق دریافت کمک ازدواج مشرط و ایستادت به اینکه کارگر لااقل ۲ سال متواالی دریک یا چند کارگاه کارگردید و حق تناون و بیمه بر طبق مقررات این لایحه قانونی از دستمزد او کسر شده باشد .

ماده ۵۸ - در مواردی که همسر کارگر هم کارگر باشد کمک ازدواج بهر دو داده خواهد شد .

بخش سوم - حاملگی و وضع حمل

ماده ۵۹ - بکارگر زن باردار در صورتیکه بکمال سابقه خدمت دریک یا چند کارگاه داشته باشد هفته استراحت داده میشود .

کارگر زن میتواند از مدت استراحت با تشخیص برشک سازمان یا برشک مورد اعتماد آن قبل و بعداز وضع حمل استفاده نماید .

دو سوم دستمزد ایام استراحت باشد آخرین دستمزد کارگر زن از طرف سازمان برداخت خواهد شد .

تبصره - علاوه بر ۶ هفته فوق چنانچه بجز و برشک استراحت بیشتری لازم باشد ممکنست تا ۲ هفته مخصوصی اضافی داده شود که برای آمدت فقط بیک سوم دستمزد کار از طرف سازمان برداخت خواهد شد .

ماده ۶۰ - دستمزد وضع حمل کارگر زن یا زن کارگر بایه زد قابل و لوازم وضع

حمل و لیاس نواد بمنداد متعارف بهمه سازمان خواهد بود و در تقاطعی که فراهم نمودن وسائل مزبور برای سازمان میسر نباشد سازمان مبتواند بعای کمکهای مزبور مبلغی معادل دستمزد ۲۰ روز برداخت کند.

ماده ۶۱ - در تقاطعی که سازمان اعلام میکند کارگران ذن و وزنان کارگران که باردار میشوند باید در راههای سوم و ششم و نهم حاملگی بیزیست سازمان مراجمه نموده و دستورهای لازم را اخذ نمایند.

تصریه - بعداز ۶ ماه از تاریخ اجرای این لایحه قانونی برداخت کمک حاملگی و وضع حمل منوط به انجام معاینات مذکور میباشد.

بخش چهارم - کمک عائله‌مندی

ماده ۶۲ - کمک عائله‌مندی بشرح ذیرین کارگرانیکه بیش از دو فرزند تحت تکفل داشته باشند داده میشود:

الف - برای فرزند سوم هفت درصد حل اقل دستمزد کارگر ساده.

ب - برای فرزند چهارم ۵ درصد حد اقل دستمزد کارگر ساده.

ج - برای فرزند پنجم و هر یک از فرزندان بعدی چهار درصد حد اقل دستمزد کارگر ساده.

ماده ۶۳ - شرایط برداخت کمک عائله‌مندی بشرح ذیراست:

الف - کارگر باید لااقل ۲ سال در یک یا چند کارگاه خدمت کرده و حق تعاون دیمه بر طبق مقررات این لایحه قانونی از دستمزد او کسر شده باشد.

ب - کمک فقط در مورد فرزندانی میشود که بین ۱۵ سال تمام نرسیده باشند.

ج - فرزند یافرزندهان موضوع کمک عائله‌مندی باید از سن ۷ سالگی پیدا مشغول تحصیل بوده و گواهی اشتغال تحصیل آنان در آغاز و پایان هر سال تحصیلی ارائه شود کارآموزی حرفاهاي فقط در صورتی در حکم تحصیل شناخته میشود که فرزند کارآموز دستمزد دریافت ننماید چنانچه در محل اقامت کارگر و فرزندان او و سیمه تحصیل نباشند کمک عائله‌مندی بدون رعایت شرط این بند قابل برداخت خواهد بود.

د - در مواردی که فرزندان از کمک هر یکیه تخصصیلی یا کمک کارآموزی استفاده نموده و یا در توجه اشتغال بکار و یا از منبع دیگری بور عنوان در آمدی کسب ننمایند از بابت آنها کمکی بمنوان عائله‌مندی برداخت نخواهد شد.

ه - چنانچه پدر و مادر فرزندان هر دو کارگر باشند کمک عائله‌مندی فقط پدر برداخت خواهد گردید.

تصریه - در مورد کارگر ذن هر گاه بدان اطفال او بکاری اشتغال داشته باشد و از کمک عائله‌مندی استفاده نماید کمک عائله‌مندی برداخت نخواهد شد همچنین است اگر بدر آنها فوت و مستمری درباره آنان برقرار شده باشد.

ماده ۶۴ - کارگری که تقاضای برقراری کمک عائله‌مندی بر طبق مقررات این بخش دارد باید علاوه بر اراده شناسنامه فرزندان خود گواهی مبنی بر آنکه مشمول مقررات این بخش مبایضد به امضای ۴ نفر از کارگران معرف و معتقد کارگاهی که در آنها خدمت میکنند تهیه نموده گواهی مزبور را بتصديق کارگرمای کارگاه رسائیده و سپس بشورای توافق کارگاه بر طبقه ازانه

دهد شورای توافق بس از حصول اطمینان از صحت اظهارات درخواست کننده تقاضای او را برای برقراری کمک سازمان ارسال خواهد نمود.

ماده ۶۵ - کارگر موظف است در صورت رسیدن فرزند یافرزنداش بن ۱۶ سال تمام و یاقوت آنها را فوراً سازمان اطلاع دهد.

ماده ۶۶ - کمکهای که بر طبق مقررات این لایحه قانونی یافرزنداش کارگر ان تعلق میکند در صورت اشتغال پتحصیل تا سن ۲۰ سالگی تمام ادامه خواهد داشت.

بخش پنجم - بازنشستگی

ماده ۶۷ - کارگرانی که بسن بازنشستگی بررسنده میتوانند بر طبق مقررات این بخش درخواست برقراری مستمری بازنشستگی بنایاند کارفرما نیز میتواند درخواست بازنشستگی آنها را بنماید.

ماده ۶۸ - سن بازنشستگی برای کارگر مرد شصت و پنج و برای کارگر زن شصت سال تمام خواهد بود. در مورد کارهای سخت و خطرناک سن بازنشستگی پنجاه و پنج سال تمام است.

ماده ۶۹ - هر کارگری که بسن بازنشستگی رسیده واژه سال تا ۱۰ سال حق تعاون ویمه را برداخته بشدحکم دریافت مستمری بازنشستگی معادل ۲ درصد دستمزد متوسط مادام العمل خواهد داشت.

بعضی - مقصود از دستمزد متوسط حد متوسطه مزد کارگر در ۵ سال آغازی است که حق تعاون ویمه را برداخته باشد.

ماده ۷۰ - نسبت بکارگرانی که بسن بازنشستگی رسیده و برداخت حق تعاون ویمه آنها متباوز از ۱۰ سال باشد میزان مستمری بازنشستگی بر طبق آئین نامه ایکه از طرف هیئت مدیره سازمان تهیه و تصویب شورای سازمان خواهد رسید تغییر میکند.

ماده ۷۱ - در صورتی که کارگر بسن بازنشستگی بررسد و سنوات خدمت او در آخرین کارگاه بیش از سوانی باشد که حق تعاون ویمه برداخت نموده است علاوه بر مستمری استحقاقی برای هر سال اضافه مدت خدمت معادل یکماه دستمزد یکجا از کارفرما دریافت خواهد کرد.

ماده ۷۲ - کارگریکه مستمری از کارافتادگی یا نقص باهر نوع مستمری قانونی دیگر درباره او برقرار شده باشد در صورت یکه مشمول مقررات بازنشستگی شود مستمری که میزان آن بالاتر است فقط درباره او برقرار خواهد شد.

ماده ۷۳ - مستمری بازنشستگی کارگر بمقدار غوت اقطع ولی مستمری دیگری بمناسبت کمک بیازماندگان بر طبق ماده ۷۸ درباره بیازماندگان او برقرار خواهد شد.

ماده ۷۴ - در فروردین ماه هر سال کارفرما یا میان باید صورت کلیه کارگران خود را کدر طی سال جدید واحد شرایط بازنشستگی میشوند با مشخصات کامل آنها از حیث مدت خدمت و طبقه بندی و میزان دستمزد ه سال اخیر آنها تنظیم نموده و یک نسخه دیگر را به اداره کار محل ارسال نمایند.

ماده ۷۵ - کارگریکه بیچواره بازنشسته شود باید یعنی ماه قبل از تاریخی که برای ترک در نظر گرفته است درخواست برقراری مستمری خود را بوسیله کارفرما سازمان تسلیم نماید.

سازمان موظف است در ظرف آن مدت تحقیقات لازم در اطراف درخواست کارگر بهم آورده تیجه را با اطلاع کارفرما و درخواست کننده بر ساند چنانچه کارگری که بسن بازنشستگی رسیده

باشد خواهد درخواست بازنشستگی باید کارفرما مبتدا درخواست بازنشستگی او را بازمان تسلیم نماید.

بخش ششم - کمک کفن و دفن

ماده ۷۶ - درمورد فوت کارگر بازمان از بابت هزینه کفن و دفن مبلغ معادل بیمه دستمزد متوفی بازمان کان او برداخت خواهد نمود .
ماده ۷۷ - هر گاه کارگر متوفی در محل بازمان کانی نداشته باشد کارفرما موظف است اینجا مراسم کفن و دفن او را بعده کرفته و هزینه مربوطه را با اراده استفاده مثبته از بازمان وصول نماید .

بخش هفتم - کمک بیازمانندگان کارگر متوفی

ماده ۷۸ - درفوت کارگر (غیر از موارد فوت بر اثر حادثه یا پیماری ای ناشی از کار مونوع ماده ۵۰) بشرط اینکه کار گر لاقل ۵ سال در کارگاه، اکارگرده و حق تعافون و بیمه را برطبق مقررات این لایحه قانونی برداخته باشد سازمان مستمری بشرح ذیر در باره بازمان کان او برقرار خواهد نمود :

الف - درصویتی که متوفی مرد باشد .
اولا - به مردم اوصیه بشرط اینکه سن او از ۵ سال تجاوز کرده و شوهر اختیار نکرده باشد معادل ۲ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده .
ثانیا - به مردم صاحب فرزند مدام که شوهر اختیار نکرده معادل ۲ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده .

ثالثا - بر زندان متوفی بشرح ذیر :
در باره فرزند متعصر بفرد مستمری معادل ۲ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تا سن ۱۵ سال تمام .
با داشتن سه فرزند مستمری معادل ۵ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تا سن ۱۵ سال تمام .

چهارم - صاحب ۲ فرزند باشد مستمری معادل ۳ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تا سن ۱۵ سال تمام .
از ۴ فرزند بیلا مستمری معادل ۵ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تا سن ۱۵ سال تمام .
رابع - بپدر و مادر متوفی بشرط آنکه تحت تکلف او بوده و با او در یک منزل سکونت داشته و سن پدر از ۵۰ سال و سن مادر از ۵۶ سال متجاوز باشد بشرح ذیر :
اگر متوفی فرزند نداشته باشد بهر یک از پدر و مادر معادل ۱۵ درصد حداقل مستمری دستمزد کارگر ساده والا بهر یک از پدر و مادر معادل ۱۰ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده .

ب - درصویتیکه متوفی زن باشد

اولا - بر زندان بشرط آنکه درموقع فوت از پدر نیز بقیم بوده و بیان پدر از ۶۵ سال تجاوز کرده و بکارآشناش داشته باشد واحد مستمری دیگری بهر همند نباشند مستمری بشرح ذیر برقرار خواهد شد :

درصویت فرزند واحد مستمری معادل ۲۵ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تا سن

۱۵ سال تمام چنانچه دو فروردین داشته باشد مستمری معادل سی و پنج درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تا سن ۱۵ سال تمام.

اگر صاحب سه فروردین باشد مستمری معادل ۴۴ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تا سن ۱۵ سال تمام.

اگر فروردین بالا مستمری معادل ۵۰ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده تا من ۱۵ سال تمام.

ثانیاً - به پدر و مادر متوفی بشرط آن که تحت تکلف او بوده و با او در یکه منزل سکونت داشته و سن پدر از شصت و پنج سال و سه مادر از شصت سال متباور باشد به شرح ذیر:

اگر متوفی فروردین داشته باشد بهر یک از پدر و مادر معادل ۱۶ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده والا بهر یک از پدر و مادر معادل ۲۰ درصد حداقل دستمزد کارگر ساده.

بعصره - اگر در ضمن پرداخت مستمری یکی از فروردین فوت گندوانا بین ۱۵ سال تمام بررسد سه میوه اقطع کردیم و بر طبق سه میوه ایته فروردین باقیمانده مطابق تقسیم بنده مذکور در اینداده تعلق میکیرد عمل خواهد شد.

بخش ششم - بیکاری

ماده ۷۹ - سازمان صندوق بنا مندوبي کمک بیکاران تاسیس خواهد نمود که در آمد آن ۵ درصد مجموع درآمدهای حاصله از حق تعاون و یمه سازمان خواهد بود تصدی امور این صندوق از طرف سازمان بوزارت کار و کارخواهی شد که بر طبق مقررات این بخش عمل نموده صورت حساب عملکرد خود را هر سال بسازمان ارسال نماید.

وزارت کار وظفاست وجود مذکور را فقط بصرف برداشت کمک بیکاری بر ساند.

ماده ۸۰ - کارگرانیکه با وجود توانایی اشتغال بکار تنوانند کارمنسی براهم خود تهیه نمایند از کمک بیکاری مقرر در این بخش استفاده خواهد نمود.

ماده ۸۱ - در مرور کارگر متفکل میزان کمک بیکاری معادل ۵ درصد حداقل دستمزد ناحیه ایست که کارگر در آنجا بیکار شده باشد (با در نظر گرفتن مقررات مربوطه به طبقه بنده کارگران) و در مرور کارگر مجرد کمک بیکاری معادل سی و پنج درصد حداقل دستمزد خواهد بود.

بعصره - در صورتیکه اجرت کارگر کمتر از میزان مذکور در فوق بوده کمک بیکاری بر تیپ معادل ۵ یا ۶ درصد دستمزد واقعی او خواهد بود.

ماده ۸۲ - کمک بیکاری بازیزده روز بعد از بیکاری شروع و بعض اشتغال مجدد کارگر بکار قطع میشود و در هر سال مجموع استفاده از آن کمک محدود به شش ماه خواهد بود.

ماده ۸۳ - شرایط استحقاق دریافت کمک بیکاری بر از زیر میباشد:

الف - کارگر با بد بلا خاصه بعد از بیکار شدن بینگاه کاریابی عمومی و در صورتی که بینگاه کاریابی عمومی در محل تاسیس نشده باشد به اداره کار محل رجوع کند و نام خود را ثبت نماید و بر طبق دستوری که از طرف بینگاه یا اداره مذکور به او داده میشود عمل نماید.

شروع استفاده از کمک بیکاری ۱۵ روز بعد از تاریخی است که کارگر خود را بینگاه کاریابی یا اداره کار معرفی کرده است.

ب - کارگر باید اقلامدت ۲ سال متولی از تاریخ اجرای این لایحه قانونی در کارگاه اشتغال بکار داشته و حق تعاون و بیمه خود را بر طبق مقررات این لایحه قانونی برداخته باشد.

ماده ۸۴ - کارگران زیر نمیتوانند از کمک بیکاری استفاده نمایند:

الف - کارگرانی که سن آنها به همینه سال تمام نرسیده باشد.

ب - کارگرانیکه از مستمر بیهای قانونی بورمند میباشند.

ج - کارگریکه از قبول کار مناسبی که به او پیشنهاد شده امتناع نموده باشد.

د - کارگریکه بیرون خود کار خود را ترک کرده و یا بملت تصریف از کار برگشته باشد.

ماده ۸۵ - کارگرانی که در موقع بیکار شدن دستمزد مدتی بعد از ترک خدمت را

بهر عنوان از کارفرما یا سازمان دریافت کرده باشند نمیتوانند در ظرف آن مدت از کمک بیکاری استفاده نمایند.

ماده ۸۶ - در مواد دیگر کارگر برای اشتغال بکار چدید با برای بیدا کردن کار (بر طبق

دستور کتبی بثکامه کاریابی بادارایات کار) مجبور به سفرت ب محل دیگری باشد هر یعنی مسافت باوسائی مناسب بهمه صندوق کمک بیکاری خواهد بود.

فصل سوم - تخلفات

ماده ۸۷ - رسیدگی بکاره اغلاف حاصله بین کارفرما یا کارگران از یک طرف و سازمان از طرف سیگر به استثناء مواردیکه تکلیف دیگری در این لایحه قانونی برای آن تعین گردیده باهیث حل اختلاف مذکور در قانون کار خواهد بود.

رای هیئت مزبور در مورد اختلافاتی که مدعی بآن مالی نیست و اختلافات مالی که معمکوم بآن از ۰۰۰۰۰ رویال کمتر است اعم از اینکه حکم بشاید وجه و یا حکم به حقی در مطالبه صادر شده باشد قطعی و لازم الاجراء است واز ۰۰۰۰۰ رویال یا لامد در مدت ده روز از تاریخ ابلاغ رای هیئت حل اختلاف بارعاویت مسافت قانونی قابل رسیدگی در هیئت تجدید نظر ۵ نفری مرکب از دویس و دادگاه استان توان یکنفر نماینده از طرف وزارت کار و یکنفر نماینده کارفرما و یکنفر نماینده کارگر خواهد بود هیئت مزبور تحت ریاست دویس دادگاه استان و در محل دادگاه مزبور تشکیل خواهد شد طرز رسیدگی در هیئت حل اختلاف و هیئت تجدید نظر بهوجه آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت کار و وزارت دادگاهی تحریه خواهد شد.

تبصره - نماینده گان کارگر و کارفرما در هیئت تجدید نظر از طرف شود ایالی کار انتخاب و معرفی خواهند شد.

ماده ۸۸ - هر کارفرما یا مقاطمه کاری که از اجرای تکلیف رسیده در این لایحه قانونی وی مقرورات مربوط بمعظی تندروستی و ناماین بیداشت کارگران تخلف نماید در صورتیکه در توجه نخلف مزبور آسیبی بکارگران بر سر علاوه بر تهمه که بر طبق مندرجات مواد ۳۴۶ و ۳۴۷ این لایحه قانونی خواهد داشت برای هر مورد بجزای نقدی از یک هزار تا بیست هزار رویال معکوم خواهد شد.

ماده ۸۹ - هر کارفرما یا مقاطمه کاری که در برداخت کسور هر رده در این لایحه قانونی تأخیر نماید علاوه بر برداخت کسور مذکور مکاف بپرداخت خسارت تأخیر تاییده از قرار صدی

۱۲ برای مدت تاخیر خواهد بود: از نایمه مدت تاخیر از ۵ ماه تجاری کنند مختلف علاوه بر برداخت خسارت تاخیر تا ده ماهکوم بجزای اقدامی برای برای بر یک پنجم تا تمام ببلغ کسرورهقب افتاده خواهد شد.

ماده ۹۰ - هر کارگری که بمنظور سوء استفاده از مقیدات این لایحه قانونی اظهارات خلاف واقع شاید یا مدارک مخدوش ابراز کند ثبت ببالغی که بدون حق گرفته و یا هر یه هایی که سازمان برای او انجام داده کارفرما مکلف است بتعاضای سازمان دو برابر آنرا ازدستزد و مطالبات او کسر نموده و سازمان پرداخت نماید.

ماده ۹۱ - هر گونه برداشت غیرقانونی از صندوق و تصرف غیرمجاز در اموال سازمان در حکم اختلاس و تصرف غیرقانونی در وجوه اموال عمومی محسوب و مختلف برطبق مقررات قوانین کیفری تعقیب خواهد شد.

ماده ۹۲ - تعقیب جرائم بر بوط باین لایحه قانونی منوط بشکایت سازمان است و چنانچه دوچین تعقیب سازمان اذشکایت خود صریحت نماید تعقیب موقوف خواهد شد.

ماده ۹۳ کلیه مطالباتی که سازمان بوجی این لایحه قانونی از کارفرمایان دارد در عدد مطالبات ممتازه خواهد بود.

فصل چهارم - مقررات هر بوط باجراء

ماده ۹۴ قانون بیمه کارگران مودخ آبان ۱۳۲۲ ۱۷۶۱۶ قانون کار مورخ خرداد ۱۳۲۶ و بطورکلی هر گونه قانون دیگری که با مواد این لایحه قانونی مغایرت داشته باشد در آن قسمتی که مغایرت دارد از تاریخ تصویب این لایحه قانونی ملغی و بلا اثر خواهد بود.

ماده ۹۵ - تشکیلات و کلیه کارمندان فعلی صندوق تعاوون و بیمه کارگران از تاریخ تصویب این لایحه قانونی منتقل به سازمان میگردد.

ماده ۹۶ - وزارت کار و وزارت دادگستری مامور اجرای این لایحه قانونی است و آئین نامه های لازم را چوت اج رای آن تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بوضع اجراء خواهد گذاشت.

برطبق قانون اعطای اشتیارات مصوب بیست مرداد ماه ۳۱ لایحه قانونی بیمه های اجتماعی کارگران مشتمل بر ۹۶ ماده و ۴۴ تبصره تصویب میشود.

بنادیع اول بهمن ماه ۳۱